

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Megyedővre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Főpiac, a városháza l
szemben.

Hirdetések a legmér-
sékeltebb árszámlítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Bizalom.

Debreczen, október 22.

A bölcsőbbek ellenzéki oldalán is kezdik már belátni, hogy a bizalmi kérdés fölfelé, nem kevésbé fontos, mint a bizalmi kérdés lefelé. Tisza Kálmán megmutatta, hogy lehet a közélet szigorú megtartásával 16 évig kormányozni, míg Wekerle egy kicsinyt kitalált lépni lefelé és kormányzása lehetőségének vége szakadt.

Ma már az ellenzék bölcsőbb tagjai is kezdik látni, hogy akarni lehet sokat, de az akarat megvalósításának lehetősége első sorban attól függ, vajjon mit szól ezen akarat kivihetőségéhez a korona, a melynek joga van a kormányoktól a bizalmat megvonni, s ha bár ki fogják is a polgárok a Bécsből hazatérő miniszterelnök kocsijából a lovakat, hogy ők maguk helyettesítsék a vonó erőt; ha bár fáklyásmenetek tengere hullámozik is a szabadelvű kör helyisége elé, hogy a nép szeretetét és háláját jelentse, habár egyremásra bevásárlják is a megyék és városok a népszerű kormányfőfiakat disztagok és polgároknak, a korona egy intése elég, hogy ezen népszerű férfiak kormányzásának, minden óvációk és fáklyás menetek dacára véget vessen.

Miért? Mert talán a korona ezen tette által az ő zsarnoki hatalmát gyakorolja? Dehogy! mert alkotmányos jogát gyakorolja. Mert megkívánja, hogy „a korona bizalma“ címén a királynak biztosított ezen jog ne fikción, hanem

szilárd alapon álljon, s kormány ne tartsa elégségesnek csupán lefelé, az az csupán a nép óhaja iránt lenni figyelemmel.

Mert hát akkor minek az alkotmány által adott ama királyi jog, hogy a kormány ne csak a parlamenti többségnek, hanem a királynak bizalmát is bírja, a mely bizalom ha tőle megvonatik, akár csak a parlamentben szavaztatnék le, távozni kénytelen.

Azt nem akarták az ellenzéken elhinni. Ezért voltak dühösebbek Tiszára, kinek bölcsessége a közélet betartásának mesteri művészetével exczellált bár nehéz kérdésekben, a milyen volt a Jászky ügy is, megtudta értetni a koronával, hogy a közvélemény is valami, de a hol korona aggodalmának alaposágát elismerte, ott félre tette a preszsiót s az elentétek kiegyenlítésének lehetőségén igyekezett.

Utána Szapáry Gyula, talán talán a felső bizalomra fektetett nagyobb súlyt mint az alsóra s a bilanszot elvesztette, míg Szapáry után Wekerle a népszerűség által nagyon is segítve, az ellenzék oldalán esett ki a nyeregből.

Ime a tanulság mindazokra nézve, kik vagy a felső bizalmat akarják megnyerni az alsó elhanyagolásával, vagy ellenzőképpen. Ime a válasz mind azokra az ellenzéki támadásokra, melyek fejéhez szokták verni a miniszterelnököknek Bécsset, mintha bizony az ugynevezett „Bécs“ figyelembe vétele nélkül meglehetne élni bár mely kor-

mánynak is, avagy mintha annak a „Bécs“ nek figyelembevétele, a mely Bécs alatt az ellenzéki lapok a koronát értik, nem kötelesség, hanem hazafiatlanság és törvénytelenység lenne.

Mindezen tapasztalatok gondolkozóba ejtik az embereket, kik most kezdik megérteni Tisza érdemeit az ő bámulatos tapintatos tapintatát, valamint megérteni azt, hogy aki kormányzásra van utalva, annak nemcsak az egyik ur, már mint a népszerűség parancsol.

Bánffy Dezső miniszterelnök előtt három eklatáns példa képezheti a tanulmányozás tárgyát: a Tiszáé, a Szapáryé, a Wekerléé. Ebből a három példából többet tanulhat, mint akár egy történelemből, mely a kormányzás mesterségének titkát ily markans színekkel nem ecseteli.

Csak hadd csufolódjék az ellenzék! Csak hadd írják az ellenzéki lapok, hogy Bánffy miniszterelnök a Bécsből rángatott drót billentyűi után tánczol; mert tudva levő, hogy ugyan ilyen drótja van a népszerűségnek is, hogy a miniszterelnököt ezen a dróton is rángatják, tehát ez után a drót után is tánczolnia kell; s ha mind két drót után járni tudja, tölti be ügyesen alkotmányos kötelességét.

Még eddig úgy látszik a miniszterelnök mozgásáról, hogy lábait mindkét oldali zene után rakja s a közönséget rövid időn oly dolgokkal lepte meg, a melynek keresztülviteléhez az ügyesség s diplomáciai tapintaton kívül még emberi szeretetreméltóság

TÁRZA.

Bizzál az Istenben!

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —
Írta: K. Á.

Az illatos jázminbokrok, melyek alatt annyiszor ábrándoztál, elbullatták fehér virágaikat, le'arolt ágaik közt metsző szél sivit, a dalos madár odahagyta fészket, szomorú és kietlen a kert, olyan mint a te lelked, mely tele van mélységes fájdalommal, bánatos érzéssel.

A jázminbokrok virága tavasszal újra kivirul, a fülemile is megjön dalolni, elkészíti pelyhes fészket és cseveg hajnalhasadtakor és holdvilágos csendes éjjeleken édes szerelemről, megújult boldogságról, csak a te lelked kopár, azt írod, mint egy besüppedt, elfelejtett sirgődör.

Miért e boru tiszta szűzies arcodon szegény gyermek?

Mit vétettél, hogy sötét éjszaka veszi körül lelkedet, a boldogtalanság és gyötrelm éjszakája?

Mi az oka annak, hogy azt hiszed, miszerint ártatlan, jó szived elhal talán anélkül, hogy a tiszta örömeinek csak egyetlen cseppjét is érezhetné?

Es nemcsak a szomorú jelen tölt el fájdalommal, nemcsak a múlt összetört boldogsága felett keseregsz, hanem a jövőben sincs reményed.

Pedig még fiatal vagy, a te korodban még szoktunk reményleni. Hiszen alig léptél még az élet tavaszába s már is boldogtalan vagy; mikor mosolyognod kellene, sirsz és szép szemeidet eltáyozza a könny, mely nemes szived bánattengeréből tör fel.

Lelked rombadőlt nyugalma különösen neked fáj, ki tégedet még nem oly régen gondtalan gyermeknek ismertelek. Ajkaid körül még a közelmúltban is folyton mosoly játszadozott, vig voltál mindig, mint a dalos pac-sirta és én nem hittem, hogy e mosolyt a bánat felhője váltja fel. Fíatalságod virága elfog időelőtt hervadni a fájdalom hervétel.

Igazán sajnálak szegény gyermek! Ugy szeretném arcodra vizsavarázsolni az eltűnt derűt; szeretném ha ismét mosolyognának ajkaid, mint a múltban, midőn még nem hitted el magaddal, hogy a te korodban le kell mondani; szeretném lájós lelkedet a remény és vigasztalás balzsamával megérinteni s azért elmondok neked egy egyszerű történetet.

Csendesen elvonulva a nagy világ zajától, varrótűvel kezében serényen dolgozik egy halvány arcú fiatal leányka.

Künn a természetben verőfényes, langytavaszi idő van, a mi oly ellentétben áll a szegény varróleány szomorú lelkével.

Míg mások mohón szívják be az üde, balzsamos levegőt, addig neki itt kell gör-

nyedni a munka mellett, a mely hálátlan, mint a sivatag homokja s csak akkor adja meg a kenyeret, ha a nappalt megtoldja az éjszakával.

Könnyei gyakran kicsordulnak, mikor elgondolja helyzetét. De gyorsan letörli arcát, mert eszébe jut, hogy neki nem szabad sirni: erőt vesz fájdalmán, sőt a boldogtalan gyermek mosolyog is néha, nehogy azt az ágyban fekvő beteg asszonyt végleg megtörje a fájdalom. Nappal eltitkolt könnyeit éjjel sirta el: harmatos arczczal feküdt le és könyözöttan ébredt reggel.

Ha csak magában volna, nem törődne semmivel. Megélné magányosan, összehúzódva épp úgy, mint a világnak annyi milliója, de így szakadatlanul dolgozni kell neki s fáradság az emésztő munkában, hogy beteg anyjának a legszükségesebb kényelmet megszerezze.

És ő szívesen dolgozik. Nem hallani egyetlen panaszt sem ajkairól. A gyermeki szeretet nem engedi őt lankadni, pedig az évek jönnek-mennek a nélkül, hogy változnék e szomorú helyzet.

Talán meg is tört volna lelke, ha annak mélyén ott nem ragyogott volna a hitnek fényes csillaga. Ő bízott a jó Istenben, kiről tudta, hogy nem hagyja el a szenvedőt. És az erős hit, mely tudattá érlelődött szívében, megoldalmazta a kétségbeeéstől, mely földi boldogtalansága és örök kárhözata a léleknek...

is kellett, a mennyiben az uralkodók is emberek s hatással van rájuk az érintkezés minősége.

Ezt a közéletet megtartani nehéz és sok türelem kell hozzá, de ezzel meglehet nyerni az uralkodót és a közvéleményt.

— **A bűnbánó horvátok.** A horvát nemzet zöme megtagad minden közönséget a magyar zászlót meggyalázó diákokkal. Zágráb város községtanácsa báró Bánffy Dezso miniszterelnököt és Khuen Héderváry bánt diszpolgárrá választották meg. Csupán Felnegovits ellenezte, a ki azonban elismerte a jelöltek érdemeit. Ezután a polgármester kijelentette, hogy a zágrábi tüntetésre semmi ok fenn nem forgott, indítványozza tehát, hogy a legerősebben róvják meg a zászlóégetés botrányát és hogy külön küldöttek fejezték ki a magyar kormány előtt a törtek felett megbotrányozásukat és sajnálatukat. Felnegovits ezt is ellenezte, de az óriási többség elfogadta.

— **Belföldi hírek.** (Ő felsége a király) je enléteben tette le vasárnap a budapesti Erzsébet városi r. kath. templom alapkövét. — (Az állami költségvetés) tárgyalását holnap szerdán, előreláthatólag befejezi a képviselőház pénzügyi bizottsága s jelentését a költségvetés tárgyában mindenesetre még e hét folyamán a ház elé terjeszti. November hó hetediké táján kezdetét fogja venni a házban a budgetvita. — (Rendőrkapitányok országos értekezlete.) Nékám Ede, Gyöngyös város főkapitánya az ország főkapitányait értekezletre hívja össze Budapestre, a hol megvitátván a rendőri intézmény bajait, megállapítsák azokat a szereket a melyek azok gyógyítására alkalmasok. A napot még nem tűzték ki, de a kongresszus előmunkálatai már erősen folynak.

— **Külföldi hírek.** (Lueger és a magyarok.) Abban a sokat szellőztetett kérdésben, hogy a magyarfalu és antiszemita Lueger a kormány megerősítő bécsi polgármesteri állásában, a magyar főváros több politikai személyiségével folytatott beszélgetés alapján azt jelenti egy bécsi lap, hogy ezt a kérdést Budapesten a legutóbbi napokban, Goluchovszki, Badeni és Bilinszki mi-

niszterek otléte alatt, alighanem eldöntötték. Semmi kétség, hogy Lueger nem fogják megerősíteni. — (A török reformok.) Felbégnek, Naum basa libanoni kormányzó fivérének, császári biztossá való kinevezetése a reformok keresztülvitele céljából küszöbön áll. A kinevezést a három közbenjáró határolom nagyköveti helyeslik. — (A folszabaldult Prága.) Prágában a kivételes állapot megszüntetése nagy örömet okozott. Az összes betiltott egyletek elnökségeit értesítették, hogy az egyletek újból megkezdhetik működésüket. A lefoglalva volt iratokat kiadták. A három-órás előzetes cenzurát megszüntették. A közönség nemzeti dalokat énekelt.

Országgyűlés.

Budapest, október 21.

Az utolsó egyházpolitikai harcz még egyszer zsufoltig megnépesítette a főrendiház padsorait, s karzatait egyaránt.

Szlávy József koronőr elnökölt a ülésen s a különböző jelentések vita nélkül való tudomásul vétele után, következett a vallás szabad gyakorlásáról szóló törvényjavaslat még függőben levő fejezetének tárgyalása.

Mindjárt a fejezet cziménél, Zichy Nándor gróf kifogása ellenére túnyomó többség fogadta el a hármass bizottság javaslatát.

A felekezetekből való kilépést szabályozó 23-ik szakasz, a főrendiház hármass-bizottság szövegezésében, a belépésre vonatkozó intézkedéseket is tartalmazza s Rudnyánszky József báró ez alakjában ajánlotta elfogadásra, míg Zichy Nándor gróf röviden a szakasz elvetését indítványozta.

Wlassics kulturminiszter a javaslat mai, negyedik tárgyalásakor annak kijelentésére szoritkozok, hogy a képviselőház s a kormány változatlanul ragaszkodik az egyeni vallásszabadság biztosítékát képező kilépési rendelkezéshez.

Következett az első, névszerinti szavazás Zichy-féle törlési indítványra.

Igennel szavazott; 111 . . . , nemmel 118. És így a főrendiház hét szótöbbséggel, a Zichy Nándor gróf törlési indítványát elvetette s aztán a 23 ik szakaszt a hármass bizottság szövegezésében, felállás utján túnyomó többséggel elfogadta.

A kilépéssel kapcsolatos ötévi fizetési kötelezettséget vita nélkül elfogadták.

A 25-ik §-nál Zichy Nándor gróf megismételte törlési indítványát; a kereszténység veszedelmét látja s a áttérési viszonyosság törvénybe iktatásában.

Wlassics kultuszminiszter konstatálja, hogy a viszonyosság és kölcsönösség természetes járuléka a zsidó recepczióknak s ennél fogva ragaszkodik a szakasz fenntartásához.

Következett a névszerinti szavazás. Igennel szavazott 113, nemmel 120.

A főrendiház hét szótöbbséggel elvetette a Zichy-féle törlési indítványt, s nagy többséggel megszavazta a 25-ik szakaszt.

Zichy Nándor gróf új szakaszt javasol a gyermekek áttérésére s a vegyes házasságokból származott gyermekek vallásának szabályozása iránt.

Wlassics miniszter az új szakaszt a szentesített törvénnyel ellentétesnek, következképp meghaladottnak tartja s a ház nagy többsége mellőzi s egyben a hátralevő két szakaszt változatlanul elfogadja.

Ezzen a két esztendő egyházpolitikai hadjárat utolsó csatája is a szabadelvű reformok teljes győzedelmével végződött he.

Munkácsy hazajön.

Irta: Ábrányi Emil.

Budapest, október 20.

A magyar nemzet ezeréves ünnepén sok kincset összegyűjtünk, sok kincset hazahozunk a világ minden tájékáról, de valamennyinél drágább volna és valamennyinél szebb fényt vetne ránk, ha sikerülne hazahozunk messze idegenből a magyar nemzet egyik legnagyobb kincsét: Munkácsy Mihályt!

Nagy öröm várakozik ránk, ha valónak bizonyul az a hír, hogy a mi világíró művészünkben éppen úgy megvan a hajlandóság a visszatérésre, mint a magyar kormányban az arra való készség, hogy a kinnálkozó alkalmat nem kevesebb bölcs belátással, mint nemes figyelemmel megragadja és nevéhez, zsenijéhez, dicsőségéhez méltó otthont adjon neki az ünnepő ország szívében.

Nem kételkedünk abban, hogy a hír igazat beszél és hogy az a férfiú, a kinek a növekedését annyi csodálattal néztük, akinek a visszatérését annyi szeretettel vár-

Néha úgy érezte, mintha elviselhetetlen teher volna neki az élet, de egy tekintet a keresztre és édes anyjára, megnyugtatta háborgó lelkét.

Hosszu három év telt el így munka és könyv között, míg a negyedik év tavaszán a boldogságnak egy sugara tévedt be a kis hajlékba. Valóban csak betévedt, mert mint a ki nem jól találja magát idegen helyen, oly gyorsan távozott onnan.

Egy pillanatnyi boldogság volt ez csupán, talán csak azért, hogy eltűntével annál kietlenebb és sötétebb legyen a nádfedeles kis lakás.

Jolánka ugyanis ez időtájtban egy fiatal emberrel ismerkedett meg. Szerény ifjú volt, nemes és jó szívvél. — A beteg anya oly mondhatatlan szeretettel nézte őket, midőn a jövő szép napokról beszélgettek. Szótték a terveket, talán meg sem gondolva, hogy a sors kezében szétszakad az álom s reményeink üde zöldjét gyakran elhervasztja a csalódás és az ezt követő kiábrándulás.

Béla szerény fizetésű hivatalnok volt ugyan, de mivel szeretett dolgozni, remélte, hogy leendő kis családját tisztességesen eltarthatja jövedelméből.

Maga a beteg anya is nyugodtabban tűrte szenvedését. — Nem aggasztotta már leányának jövője s előre örült annak az igazán kiérdemelt boldogságnak, mely Jolának ígérkezett osztályrészüil.

Már ki is volt tűzve az esküvő napja,

midőn Béla hirtelen beteg lett s néhány napkinos szenvedés után meghalt.

A menyasszonyi koszorúból gyászkoszoru lett.

Jolánka előtt összeomlott minden. Ez a csapás egyenesen szíven találta s hogy kétségbe nem esett, azt egyedül hitének köszönhetette s azon kötelességérzetnek, mely azt sugta neki, hogy élni kell még összetört szívvél, szétzuzott kebellet is beteg anyja miatt.

Nemsokára azután egy újabb, az előbbinél még fájdalmasabb csapás érte. Édes anyját is eltemették. Most már igazán egyedül állott a nagyvilágban támasz és vigasztaló nélkül. Kihűlt a szív is, mely áldott melegével megfázott lelkét még hevítői tudta.

De jó az Isten, gondot visel az árvára. Erőt adott Jolánaknak s ő, bár szíve vérzett, még sem tört meg a fájdalom alatt, halvány arcán ott ült ugyan a lemondás, de szíve nyugodt és csendes volt, mint vész után a tenger.

Ebben az időben ismerkedtem meg Jolánkával, ki gyakran megfordult családjunknál, munkát és szeretetet találva. Ugy tekintettük őt, mint ház tagját s igyekeztünk vele feledtetni az élet terhét.

Jó szíve, kedvessége, szerénysége és szépsége végre neki is meghozták a boldogságot. Most már boldog asszony, két gyönyörű, mosolygó gyermek édes anyja. S ha olykor-olykor szerető férje oldalán visszaem-

lékezik is a sötét órákra, jelen boldogságának fényes napja csakhamar felszarítja könnyeit . . .

Boldog, mert szeret és szeretve van . . .

Amit itt elmondtam édes gyermekem nem mese, hanem valóság. Egyszerű mindennapi történet, százával fordul elő az életben, de ki jegyezné fel az egyszerű szívek vívdásait, küzdelmeit? Ki emlékeznék meg a forgó gömb azon milióiról kik tűrnek, dolgoznak és e kettőből áll összes életök.

Te ellenben ott élsz jó szülőid körében, szeretetben mindenkitől. Még nem is tudod, hogy mi a fájdalom és csak képzeled, hogy boldogtalan vagy. A te korodhoz még a mosoly illik s nem tenger köny, melyről beszélsz, mert ne feledd, hogy a tartós eső árt a virágzásnak. Légy vidám s feledd el azt, aki érzelmeinek hamis gyöngyét szórta lábaidhoz s őszinte mélyebb érzéssel nem viseltetett irántad sohasem. Jobb, hogy most szakítottatok, mint később, midőn talán két szív hamvadt volna el a szenvedélyek tüzeiben. Bizzál a jó Istenben, megadja előbb-utóbb neked is ezt a vigasztalást, mit ezer és ezer sebzett szívtől nem tagad meg.

És én hiszem, hogy mikor kedvencz jázminbokraid újra kivirulnak és meghozzák az illatos fehér virágokat, a te hófehér arcodra is visszatér a mosoly, szívedbe a meggyugvása s te ismét az a gondtalan kedves gyermek leszel, ki derűt árasztasz ott ahol megjelenesz. Isten veled.

tuk, most végre csakugyan hazajön.

Amennyire megértettük, hogy huszonkét évvel ezelőtt a teremtő lángész becsvágya idegenbe vitte a mi kisszerű viszonyaink köréből, épp oly természetesen találjuk, hogy nemzeti életünk felleudulása, művészetünk virágzása, közművelődésünk nagy emelkedése vissza fogja hozni oda, a honnan lelkében egy pillanattal sem szakadt el a hová dicsőség, hír, gazdagság közegette mind szüntelen visszavágyott.

Miért ment külföldre Munkácsy Mihály?

Talán azért, hogy idegen földön elfelejtse nemzetét, hogy a külföldi tömjén bódító füstjében kicsinyelje, lenézzze távoli hazáját, hogy az idegen művészet hatalmas áramlatába olvadjon és követszék magyarságából?

Nem.

Munkácsy Mihály azért ment idegen földre, hogy a távolból annál jobban szeretesse nemzetét, hogy dicsőségében annál többet adhasson hazájának és hogy a műveltség óriás központján éppen a magyarság erejével hódítsa meg nekünk az egész civilizált világot.

Munkácsy Mihály neve évtizedek óta a magyarnév dicsőségét jelenti. Ha nagy dolgokat teremtett, annak a hasznát mi láttuk, mert alkotásaiból a mi génuszunk alkotó erejére vontak következtetést, — mert az egész magyar nemzet nőtt a Munkácsy Mihály egyéni nagyságával.

Lángészének szükkege volt a külföld szélesebb kereteire, szüksége volt arra, hogy a nagy európai műveltség meleg atmoszférájában hatalmas méretű tehetsége azzá legyen, amivé kifejlődött; de az idegen érintkezés nem törölte le magyar egyéniségének ragyogó elmélyeségesen benső összeköttetését a szülő hazával és az idegen légkör napfénye csak annál pompásabb virágzásra segítette azt, a mi benne magyar volt.

Nemcsak mint művész, mint a színekkel való jellemzés egyik legnagyobb mestere állott a magyarság szolgálatában világra szóló remekeivel; mint ember is megmaradt a tösgyökeres magyarság képviselőjének abban a pompás párisi szalonban, ahol királyok adtak egymásnak találkat, ahol fényes tömegekben mindaz megfordult, amit a születés, pénz és szellem arisztokracziája világ szerte fölmutat és ahol Munkácsy Mihály mégis első sorban a maga magyar véreinek teremtett fedelmi otthont.

Munkácsy Mihály a külföldön megfelelt nagy missziójának.

Kell, hogy ezt a missziót nálunk folytassa és itt fejezze be. Munkácsyt, aki ugyanis mindig a miénk volt, most haza várjuk. Régi szegénységünkől kiemelkedünk, meleg fogékonyság él a művészet iránt társadalmunk minden rétegében, művészek táborában pezsgő forr az alkotás nemes versenye és egy világvárosnak induló főváros mesés haladása tesz tanuságot a magyar nemzet életrevalóságáról.

A mai Budapest méltó foglatja lehet Munkácsy Mihály génuszának.

Ha eddig reménytelenül emésztette a bonvágy, mert nem jöhetett állandóan vissza kicsinyes viszonyok, részvétlen emberek közé, mert a maga és hazája dicsőségének tartozott azzal, hogy tehetségét idegen földön fejlessze a legmagasabb fokig: most semmi sem akadályozza többé, hogy szívének ez a fájdalmas, édes, szent sovárgása teljesebben menjen, mert egy átalakult, művelt, fogékonyságában áldozatkész nemzet körében nem tarthat attól, hogy zsenije, munkakedve hanyatlani fog, — mert azok közt, akiket annyira szeretett, s akikhez folytonosan visszavágyott, immár szabadon alkothatja tovább remek műveit.

Adjunk hát a gondviselésnek, hogy Munkácsy Mihályt akkor hozhatjuk haza, amikor még a multak páratlan dicsőségén kívül vele jön teremtő erejének egész frisse-

sége. A világhírű művész, a bevégezett mester jöjjön vissza közénk, de nem kimerült aggyal, nem elfáradt kezekkel, nem azzal a gondolattal, hogy munkában és dicsőségben eltörődött testét hazája földjén pihenesse ki a magával hozott babérokon. Munkácsyt a magyar föld érintése még az eddigieknél is nagyobb alkotásokra inspirálná; talán gyönyörködne abban a látványban, hogy az a tökéletes művész, akinek a bevégeztségéből semmi sem hiányzik, magyar hazája földjéről egy fokkal még magasabbra száll.

A párisi Magyar Egyesület szeptember 30-án lakomával ünnepelte Munkácsy nevénapját. Malonyay Dezső szép felköszöntőt mondott a mesterre és ezekkel a jelentős szavakkal fordult hozzá:

— Nem, édes mester, önnek haza kell jönnie, és mindnyájan hisszük, hogy lesz erre mód!

Igenis, mindnyájan hisszük, hogy a Munkácsy Mihály visszatéréséről száryaló hír: valót beszél.

Mindnyájan hisszük, hogy a kormány megfogja találni ezt a módot és visszaadja Munkácsy Mihályt a magyar nemzetnek.

Munkácsy Budapesten, mint a magyar művész-gáda Isten kegyelméből való fejlődése, mint a magyar művészet központja, aki társadalmunkra nemesítő befolyást gyakorol s aki az egész művelt világ figyelmét Budapestre irányozza: — mily ragyogó jövőendő.

Ennek a megvalósítását kérjük és várjuk a magyar kormány hazafiságáról, nemes érzületétől.

Irodalom — Művészet.

A Petőfi-társaság ülése.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —
Budapest, október 21.

A Petőfi-társaságnak vasárnap délelőtt 10 órakor az Akadémiában ülése volt, amelyen különösen a hölgyek jelentek meg nagy számmal. A társaság tagjai közül is sokan voltak jelen az ülésen, a kik ma elfoglalhatták helyeiket, amelyeket eddig a nők okkupáltak. Ugyanis a társaság úgy intézkedett, hogy mártól fogva csak annyi embert ereszt be a terembe, a hány ülőhely van, ezentúl tehát a tagoknak is meglesz a saját helyük és nem szorulnak ki többé a szomszéd képes terembe.

Az ülést pont 10 órakor Bartók Lajos nyitotta meg, a kitől jobbra Jakab Ödön és balra Szana Tamás foglaltak helyet. Az az ülést megnyitása után Szana Tamás titkár tett jelentést a társaság kuitagjainak a svéd Rydberg-nek elhunytáról. Rydberg egyike volt a svéd akadémia 18 tagjának s mint filozóf elbeszélő és költő egyaránt nagy nevet szerzett magának a svéd irodalomban. Költeményei az eszmék gazdagsága és a formák tökéletessége által tűnnek ki. Az elhunyt sokat foglalkozott a külföldi irodalommal is; lefordította a Göthe Fauszt-ját és már a nyolcvanas években megismerkedett Petőfivel, kit nagyrabecsült és nagy kedvvel olvasott. Rydberg később megleghangu s igen tartalmas bevezetést írt a Buger Schöldström által kiadott Petőfi svéd életrajzhoz s azzal foglalkozott, hogy nagyobb tanulmányt is bocsát közzé a nagy magyar lírikeről. Rydberg 1890 óta volt külső tagja a Petőfi-társaságnak, a melyet megválasztáskor latin nyelvű levélben üdvözölt.

Ezután felolvasások következtek. Az első felolvasó dr. Hatala Péter volt, a ki a régi szent rabbikról írt munkáját olvasta fel. Ferenczy József olvasta fel Beksics Gusztávnak költeményét, a melynek a címe A csillag és amelyben egy megbató történet van elmondva. A költeményt tetszéssel fogadta a hallgatóság. Igen sikerült volt E. Kovács Gyulának a szavalata is. Három szép költeményt mutatott be, ezek: Nagy-

Ecsed, Az én zászlóm és Az ő imája. Különösen az utóbbival ért el nagy hatást, a melynek kezdő sorai ezek:

Ott tórdel a leánya, két térdén az ágyba,
Imádságos könyve, párnája kitarva,
Keze összefonva, a sarokon szeme,
Olykor emeli csak a menny boltja fele.
Leomlott hab ingét kulcsolt keze tartjat,
Egy imádkozó szent az oltárkép alatt.
Szent a kire a szenyből egy hajszál nem tapadt,
Szent, a kinek a büne csak az az egyetlen,
Hogy — meg mert jelenni a földi életben.

Az éljenzéssel fogadott költemény elszavalása után Jakab Ödön lépett az emelvényre, a ki Bársony Istvántól olvasott fel egy vadász-históriát.

Ezzel a tárgysorozat ki volt merítve és a társaság tagjai zárt ülésre vonultak vissza a képes terembe.

Színház.

A tót leány.

Irtá: Almási Tihamér. Eredeti népszínmű dalokkal és tánczszal. Zenéjét szerette Serly Lajos. (Rendező: Krémer Jenő.)

Debreczen, október 22.

(R.) A Népszínházban a mult szezonban ülték meg a Tót leány századik előadásának jubileumát, — lehetséges, hogy azért óvakodott a színházba menni a mi érzékeny közönségünk. A tót leányt mindenki látta már, a ki nem is, ráfogja, hogy látta. Az örök Blaháné szokta evvel a szereppel azelőtt lázba hozni a Népszínház publikumát, s ha Pajor Emilia nem is volt éppen Blaháné, elég csinosan játszotta meg, ezt az erős zólyomi érzéket feltételező szerepet...

Magáról a darabról nem írhatunk. A premierje elvész a mult emlékezetének ködében, hatást fog csinálni mindig, mert azok közzé a népszínművek közzé tartozik, melyek mint a Szigligetiéi soha sem lesznek régiek, mindig ujjak maradnak a közönség egy nagy töredéke előtt, a ki nem a Tót leány-ért, hanem magáért a népszínműért megy a színházba.

Pajor Emiliáról már fennebb írtunk. Kitűnő alak volt Nyilassi Mátyás az ő Borbolyá-jával; Lubrinz Julia, Püspöki Imre, Krémer Jói váltak ki a kevésbé sikerült ensembléből. Bogyó Ilonka szintelen volt, s módfelett szórakozott. Haday elemében volt Taps nem volt, rendezés kifogástalan.

* A közönség köréből. Ma egy levelet kaptunk, több bérlő aláírásával, akik ez uton tudakolják meg a színház igazgatóságától, hogy miután Tiszainé Ellinger Ilonka fel volt véve a tagok kinyomtatott névsorában, miért nem lép fel ő például olyan estéken, milyen a tegnapi is volt. A felszólalás figyelemreméltó helyről ered, s kommentáljuk mi is.

A közönség egyhangú kívánsága az, melyet tolmácsolunk, hogy szeretnék néha látni T. Ellinger Ionát is a színpadon. Nem találjuk eléggé érthetőnek ama kifogást, hogy neki magának, mint az igazgató nevének, kissé kényes a helyzete a szereposztásnál, de hát végre is, mi úgy érezzük, hogy a közönség igényei mindig az elsők, azé a közönség, aki szeretne gyönyörködni az ő művészi alakításában, melylyel oly páratlanán tudja varázsolni a mi népszínmű estéinket. Nem szivesen tettük, hogy ez uton hívjuk fel az igazgatóság figyelmét erre, de az eddigi szezonból s az előjelekből itelve, úgy láttuk,

hogy T. Elinger Ilona végleg visszavonul a színpadtól, ami ellen az igazi művészet szellemének nevében is tiltakoznunk kell. Hiszszük, hogy illetékes helyen figyelembe veszik felszólalásunkat.

* **A Gyermekrablónő.** Tegnap ily czím alatt emlékeztük meg a szombati és vasárnapi színházi estéről. Sajtóhiba révén némileg érthetlenné vált a közlemény és mindenemű *czélzatos* félreértések kikerülése végett helyreigazítottuk a tudósítás ama sorát, melyben ez áll: A darabmal foglalkozni csak annyiban érdemes, hogy hasonló rémes dolgok ritkán vannak színpadra hozva. S ebben a tekintetben a *Gyermekrabló nő* új irányt képvisel! Az utóbbiak helyett ezt kell olvasni: ... s ebben a tekintetben a *Gyermekrabló nő nem épen* új irányt képvisel! Egy *nem épen* miatt csak az említett *czélzatos* kikerülése végett reklamirozzuk a rémes darabot.

* **A beestelenek.** Ma este Rovetto Gerolano óriási szenzációt keltő három felvonásos színműje a *Becstelenek* kerül színre a Klenovits-párral a főszerepben. Az olasz kormány kétezer lira pályadíjjal jutalmazta a színműt annak idején.

* **Bányamester.** Szerdán holnap a modern operette-irodaom egyik legkedvesebb zenéjű darabja a *Bányamester* kerül színre. A főszerep kezében van.

Városi és megyei hírek.

* **Szemle a községi szegényházban.** Tegnap a szegényügyi bizottság megsejmelte az új községi szegényházat. A szemlén jelen voltak a szegényügyi bizottság tagjai teljes számban, u. m. Vecsey Imre tanácsos, Boczkó S. főkapitány, Szabó József főszámvevő, Stahl Géza h. főmérnök, dr. Sárváry Gyula t. főorvos, Váczy János és Könyves Tóth Kálmán. A bizottság az új épületeket tüzetesen átvizsgálta és annak úgy beosztását, mint berendezését a czélnak teljesen megfelelőnek találta, a mi fölött Stahl főmérnöknek elismerését is kifejezte. A bizottság csupán még a fürdő berendezés beállítását és a halottas kamara elkészítését sürgette, a melynek munkálataira nézve különben már megtették a szükséges intézkedéseket. A szegényházban összesen 166 személy helyezhető a helyekre már történtek jelentkezések. Az új szegényházba a teljesen vagyontalan munka- és keresésképtelen s tartásra kötelezhető rokonokkal nem bíró debreczeni illetőségű egyének vétetnek fel. Ugyancsak ott helyeztetnek el vagyontalan, munkaképtelen szülőknek javithatlan rossz gyermekei és esetleg a közönség terhére eső munkakerülő csavargók; végre ugyanott találnak menhelyt az udort keltő betegségben szenvedők és a hülyék.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik példára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 órák közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A Gönczy-egyesület „Githon”-a Keresztakadémia palotájában.

Zeneestély a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyarri testvérek, szerdán Rácz Károly, Angol királynő szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A közgyűlési egyesület főreáliskolai mihelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órákor.

Színház mindennap este 7 órákor.

— Zágráb és Debreczen.

A debreczeni kollégium akadémiai ifjúsága tegnap este tartott igen népes gyűlésén felháborodással kelt ki a zágrábi egyetem néhány hallgatója által elkövetett gyalázatos zászló sértés ellen s egyhangulag hozott határozatával országos mozgalom indítását kezdeményezte, hogy a megsértett nemzeti érzületnek teljes elégtétel adassék.

A diák gyűlés megtartására Sass Béla rektor-professzor készséggel adott engedélyt az ifjúságnak, — de írott engedélyében azon véleményét fejezte ki, hogy az ifjúságnak szigorúan tartózkodnia kell attól, hogy midőn a magyar zászlón ejtett sérelemmel szemben állást foglal, *alaptalan és helytelen általánosítással* a sérelemért magát az egész testvér horvát nemzetet tegye felelőssé és kárhoztassa el, — azt a horvát nemzet, mely az elégtételnek anyai és illetékes hely, ről jött momentumaival már is bebizonyította, hogy a sértőkkel való közösséget megtagadja, azt mint magához méltatlant — magától elutasítja, bebizonyítván, hogy mi ebben a kérdésben csak egy törpe minoritással állunk szemben. Az igazgató Juhász László esküdt felügyelőt bízza meg a gyűlés megnyitásával, ő vezette a tanácskozást is, míg jegyzővé Konrád Ernő 2. éves joghallgatót választották. Davidovics Sándor 2. jh. beszélt először, aki mint előadó ifjú tüzellel jellemezte az utcai gyerkőcökkel ajsult zágrábi diákok merészletét, akik Ő felsége a király jelenlétében gyalázták meg a magyar nemzetet. Határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a debreczeni kollégiumi ifjúság megvetését fejezi ki a horvát diákok kvalifikálatlan eljárása felett, és morális elégtételt követel a durva sérelemért. Kovács Kálmán joghallgató másik határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a diákgyűlés a durva és gyalázatos tett felett legmélyebb megbotránkozását és megvetését fejezi ki; a magyarországi főiskolák ifjúságait pedig felhívja, hogy tegyenek lépéseket az iránt, hogy az irányadó körök teljes megalkuvást nem ismerő elégtételt szerezzenek. — A fiatal szónok egyik óhajta az elégtétel szerzés módjai között az is, hogy a zágrábi egyetem két évre bezárassék, — a főbűnösök pedig az összes magyarországi főiskolákból kiti tasanak. Élénk vita után, melyben részt vettek Kálmán Gyula, Nagy László, Koszorda Pál, Bakos István, Lukács Odón, Nagy Antal, Visky Sándor joghallgatók, a Kovács Kálmán határozati javaslatát fogadták el, Koszorda Pál azon pótindítványával, hogy a határozat részleteinek kidolgozásával tíz tagú küldöttség bírássék meg, a melynek tagjai: Juhász László esk. fel. Davidovics Sándor 2 jh, Eugel Károly 4 jh. Kálmán Gyula 2. jh., Kovács Kálmán 4. jh., Koszorda Pál 4 jh. Nagy Rándor 3 jh. Soltész Elemér 3 th. Torday Sándor 3 jh. Visky Sándor 3 jh. Ezután elnök a gyűlést bezárta. — Az igazgatóval s határozatot megerősítés végett ma délelben közölték.

— **Egyházközségi értekezlet.** A tiszántúli evangélikus református egyházközségi értekezlet idei közgyűlését október 31-én, a reformáció évforduló napján, Nagyváradon magyar kálvinizmus történelmi nevezetességű városában tartja. A vendéglátó nagyváradai egyház serényen készül a vidékről jelentkező egyházi és világi tagok ünnepies fogadtatására. Körülbelül százhuszan jelentettek vidékről, hogy részt vesznek a gyűlésen, melynek tárgysorozatát Lukács Odón felszabolcsi esperes, egyházi elnök és Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester világi elnök vasárnap minden oldalról megbeszélték.

— Szó volt a Kovács Ferencz halála által megüresedett világi elnökség betöltéséről is. Sokan egy hitbuzgóságáról általánosan ismert főurat óhajtanak megnyerni az elnöki szék elfogadására. A váradai gyűlés egyik tárgya lesz a nagy választmány ügyviteli alapszabályainak elkészítése. A tervezet szerint a nagy választmány évenként egyszer rendszeresen a tavaszi kerületi közgyűlés idején — ülészik Debreczenben. A nagy választmány saját kebelében egyháziársadalmi, nevelésügyi és irodalmi szakosztályokat alakít. Ezekben fejt ki hivatását, mely nem egyéb, mint a protestáns öntudat ébrentartása és a vallás erkölcsi élet fejlesztése megfelelő eszközökkel társadalmi, nevelésügyi és irodalmi téren. — A nagyváradai gyűlésre Debreczenből többen átmennek köztük: Kiss Áron püspök, Simonffy Imre polgármester, Balogh Ferencz hittanár, e két az utóbbi értekezlet alelnökei.

— **Önkéntesek a katonai élelmezési osztálynál.** A hadügyminiszterium rendelete szerint a katonai élelmezési csapatoknál ezentúl egyéves önkéntes szolgálatot teljesíteni nem lehet. A tartalékos élelmezési tiszték állományában beállandó hiányt akképen fogják fedezni, hogy évenként egy bizonyos számú önkéntest, saját kérelmére az első újonczkiképzési periódus után áthelyeznek a hadsereg nagyobb élelmezési raktáraihoz, a hol az élelmezési szolgálatban nyerne teljes kiképzetetést. Erre az évre a hadügyminiszterium a bécsi és budapesti élelmezési raktárakkal kapcsolatosan állított fel iskolát az áthelyezett önkéntesek tovább képzésére.

— **Ügyvédi kamara.** A debreczeni ügyvédi kamara választmánya közhírré teszi, hogy dr. Weisz József ügyvédet, Debreczen székhelyiely, az ügyvédek névjegyzéke felvette.

— **Ünnepség a rk. felső leányiskolában.** Tegnap számunkban helyszűke miatt nem emlékezhettünk meg azon kedves ünnepségről, melyet a rk. felső leányiskolai növendékei rendeztek plébános Wolffka Nándor dr. püspök nevenapja alkalmából f. hó 19-én este 6 órákor. A műsor minden egyes pontja tetszett a nagyszámú díszes közönségnek, mely felkereste ez alkalommal a szűknek bizonyult termet, hogy örvendjen az örvendőzökkel. A rendezés a rk. felsőleányiskola műveltségű tanítónőinek érdeme. kik nem kimélve semmi fáradságot, gondnal és szeretettel igyekeztek az előadás sikerén. A püspök plébános Urat Fábrián Juliska k. a. üdvözölte, míg az ünnepet az előadás végén fenkölt szavakban köszönte meg a figyelmet.

— **A vasaló a milleniumon.** Pár nap előtt ily czím alatt írtuk meg, hogy a vasalót befogják mutatni a milleniumi kiállításán. Ma Simonffy Imre polgármester levelet kapott Dániel E. minisztertől, amelyben a miniszter kéri a polgármester intézkedését arra nézve, hogy a *hortobágyi gulyás mester* szeméyezen utazzék fel Budapestre, jelentkezék nála és az ő személyes felügyelete mellett kezdjék meg a kiállítás kiszemelt helyő a vasaló építését.

— **Hajdumegye méhésze.** Az ország méhészeti felügyelő legújabb kimutatása alapján közöljük a méhészetnek megyénkben állásáról a következő adatokat. 19 községben 1075 mozgó szerkezetű kaptárban 1082 méhcsalád és 2192 közönséges kőpüben 7697 méhcsalád van, így a méhcsaládok összes száma megyénkben 8779. (Elég kevés.) 1894. évben 456,56 métermázsza mézet termeltünk. 13096 f. 80 kr. értékben; viaszt pedig 52,32 mm. nyertünk 5232 frt értékkel. Az összes termelésérték tehát 118609 frt 85, mely összeg csak egy kissé nagyobb buzgóság mellett könnyen megképzerezeshetnék felhívjuk a méhészet népszerűsítésére különös felkészeinket és tanítóinkat.

— **Halálozás.** Ószinta részvétellel értesítünk, **Vántsa György** rajtárn ur kis két esztendő **Zoltán** nevű fiacskája tegnap este meghalt. A temetés holnap délután két órakor lesz.

— **A jövő reménye.** **Farkas Gyurka** tizennégy éves síheder a napokban merészet gondolt és nagyot. A csirkepiacson elemlt egy szende jérczét és egy harcziás kis kakast, melyek megadással várták vevőjüket. Ámde a szemfüles Angot asszonyt nem zavarta sem vihar, sem a rossz idő, hanem odahagyva csirketelepét, elrohant és nyakoncsipte az ólálkodó **Farkas** csemetét. A szép jövőjű ifju kedélyesen jegyezte meg, hogy már régen **Végyk** rántott csirke után, mit hallva egy rendőr párfogása alá vette a kis nyenczet kit alig hisszük, hogy hamarosan kiváltanak a dutyiból.

— **Egy modern Pont Biquet.** Bizonyára ismeri olvasóközönségünk azt a mulatságos darabot, melynek ez a címe: **Pont Biquet, a ki csak szombatot süket.** A napokban azonban nem szinpadon láttuk a szombati süketséget, hanem egy uri ház foyerjében. Szombati nap lévén, huzásra indultak a koldusok, kik közt egy olyat találtunk, ki földüköket tetette magát, holott szemtanuk állítása szerint a hét többi napjain felette éles hallása van azon üzletekben melyekben en tetait mérik a pálinkát. A mű-süket Pont Biquet egyóként kijelentette egyik munkatársunk előtt, hogy már a jövő héten Püspök-ladányba teszi át lakását...

— **Szökött-katona.** Csak két hete még, hogy vigan dalolták a három esztendőre berántott legények:

Édes anyám csak az a kérésem
Extra ruhát csináltasson nekem,
Extra ruhát ej haj, piros zsinórt rája
Ez illik, illik, illik a magyar huszárra.

Bizonyosan ezt dalolta két héttel ezelőtt még az a szegény baka is, azért, hogy bonyult raktak a vállára, akit tegnapelőtt fogtak el a hadházi Pallagon. — Hadházi levelezőnk írja, hogy az ottani Pallag pusztán egy Diószegre való közvitét találtak. Szegény baka a 39. gyalogezred parupij t viselte zubbonyán. Tehát Debreczenből szökött meg. Fázott didergelt az istenadta buzdása a kényon mundérban. Mikor bekisérték a község házához, keservesen panaszkodott a katona-élet nyomorúságairól. A dezentor újonczot átadták a csendőrségnek, honnan visszavezették a debreczeni Pavillon kaszárnyáta. — Ő sem dalolhatja már magáról azt a vigasztaló baka nótát:

Én leszek az első század szakaszvezető
Nem sok idő az a három esztendő.

A rendőrség krónikája.

— A Debreczeni Ellenör rendőrségi tudósítójától. — Debreczen, október 22.

(R.) A vasárnapok regényei legtöbbször egyszerűek és véresek. Nagy Pali megkéseli Kis Miska cimboráját, mert Nagy Pali szere i Fakó Mariskát, akit viszont Kis Miska is szeret. Ezek a legegyszerűbb történetek. A lapok rendőrségi tudósítói rezignált hangon írják meg a történeteket, s kisdéd

hasonlataikban igyekeznek egy kevéske színt, izlést mutatni: Debreczenben az éjszaka csak egyformán: sarkáltszerűen szoktak üvöltöni, vervvel késelik meg egymást s tüzesen rugnak be a pálinkás boltokban...

Ó, a vasárnap történetei a legegyszerűbbek, a legkopottabbak, mert gyakran ismétlődnek s szenzációt csak a legkritikább esetekben szoktak kelteni.

Im, itt következnek sorra azok a kicsinyes regények, melyeket a **Debreczeni Ellenör** rendőrségi tudósítója, — egy nevetős szemü barna fiatalember, — mint a rózsákat koszoruba tűzött.

Személyi hírek.

Orvos György városunk tehetséges utczai alakja torok baja miatt egyelőre visszavonult a közélet mzejéről, illetőleg a kisuj-utczai sarokról és a jövő hónapot a pihenésnek szenteli. — **Szentkuthi Árpád** elmulaszthatlan kötelességek miatt éjjeli tartózkodási helyét a Kossuth-kávéház leghátulsó szopájának leghátulsó asztalához tette át. — **Nagy András** ismert rendőrségi személyiség a Csapó-utczán ma reggel **Szilágyi** rendőr fejével igyekezett összeütközést provokálni. Ez azonban nem sikerült neki, s vérző orral került a pinczébe. — Egyébként a Csicsogó tegnapi rejtélyei az alábbiakban találhatók fel.

Londoni hangulat.

A nagy világvárosok javithatatlan szerencsétlensége az, hogy már az ifjukor legrozsásabb álmait tönkreteszi az élet végheletlen anyagisága. Az ifjunak még szerelemről kellene gongolkozni, ideálokat kellene táplálnia keblében, mikor az élet, a kenyér, odakényszerítik a nagyvilágba, a bűnök ösvényére, mely a börtönbe vezet. Debreczenben a legutóbbi időkben kezdenek feltűnni azok gyezmek-csavargók, kiket még most csak a század leggeniálisabb csinylevője név alatt kezdünk ismerni, később pedig gazemberek lesznek, gazemberek és bűnösök, mint az éjszaka, amelyikben ők élnek, amelyikben ők jól találják magukat. A debreczeni rendőrség kitűnő fogást csinált egy **Pálfy János** nevű csavargó ifjuval. **Pálfy János** még csak tizennégy esztendő, s kilopja azonban az ember szemét és csinylevő, a milyen csak ifju lehet. Tizennégy esztendő, hétszer lett büntetve rendőrségtől és a kir. törvényszéktől.

Foglalkozása az nincs, de minek is. — Keze gyors, lelkismerete nincs, talán soha sem volt és így megél a jég hátán is. Ma azt a zsemális stiklit követte el, hogy **Németi Mihályné**nak a zsebéből öt forintot kilopott a piacson. Ügyes volt, nem csípték rajta, de a gyanu reá irányult s megfogták. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy az éjjeli szállítás ott van a Széchényi-utca végén a sátrak között, ahova egy **Lajos** és egy **Szücs** nevű hasonlókoru cimborájával szokott betörni. A rendőrség most kíváncsi a **Pálfy** gyerek cimboráira, hátha azok tudnak valamit az öt forintról.

A Csicsogó rejtélyei.

Tegnap délután a megszokott szenzációt keltette a Csicsogón, hogy **Balogh István** béres **Erdős Bálint** ottani — lakástulaj-

donost többszörösen megkéselte. Az összekocczanás oka képezi most a Csicsogón a század legmegfejthetlenebb rejtélyét, amelynek megfejtésében fők öszülnek bele, s hasonlóképpen koponyák törnek be. Érdekes momentum gyanánt emlegetik, hogy a késelést **Balogh Erdős** veszekedő feleségén is, folyamatba kívánta tenni, miben csak a rendőrök akadályozták meg.

Az Otthon és Péter Pali.

Nem a mi Otthonunkat értjük fennebb, hanem a kenyérpiaczi **Otthon** Kávéház, melynek főpinczérje tegnap véresen összevekedett **Péter Pal** vendéjlőjének főpinczérjével. Az ügyet a rendőrség fogja lovagias uton befejezni.

Az ég lovagjai

Debreczenben végtelenül sok lovagja van az éjszakának. Lump itt minden harmadik ember és az olyant, aki legalább havonként egyszer ne éjszakázzék, ugy emlegetik mint a fehér hollót. Az éjszakának vannak azonban oly lovagjai is, kik nem azért virrasztanak, mert éppen nincs egyéb dolguk, hanem mert — nincs lakásuk. Az éjjel az őrjárat a szénalógerre vetette célzólag szemét. Ez egyszer az ismeretlen tettesek nyomát üttették a **Gyermekrablónő** rendőri pálczájával, hanem fülöncsipek két alakot: **Tassi Sándort** és **Székely Gyulát**, **Tassi Sándor** közönséges csavargó, róla csak azt kell konstatálnunk, hogy ünnepelesen lezárták, de **Székely Gyula** fölött nem térhetünk ugy könnyedén napirendre, — szokta magát kifejezni **Zelenyák** szentatyák a t. Házban. **Székely Gyula** iskolás ember és a tegnap éjjeli letartóztatásnál nem hiába verte a mellét, hogy ő a mi kollégiumunkban is tanult valaha. A mai vizsgálat ki derítette, hogy **Székely Gyula** öt osztályt végzett el a gimnáziumból, és mint a bizonyítványok mutatják: **kielégítő eredménynyel.** Az elzúllás, a nyomor, stb. fejezte ki magát könnyező szemekkel a kihallgatásnál.

Táviratok.

A Debreczeni Ellenör saját tudósítójától.

Uj képviselő.

Budapest, október 22. **Brassó** első választókerületében **Schnell Károlyt** egyhangulag országgyűlési képviselővé választották. **Schnell** a szabadelvű párt tagja.

Horvát küldöttség Budapesten.

Budapest, október 22. (Érkezett d. u. 3 óra 45 percz.) **Zágráb** város küldöttsége **Budapestre** érkezett **Mosinszky** polgármester vezetése alatt, ki a küldöttséggel együtt tisztelgett báró **Bánffy Dezső** miniszterelnöknél ki megbotráncozását fejezte ki a zágrábi botrányok és örömet zágrábi diszpolgárrá megválasztása felett. A horvátok megjelenetek a képviselőházban is, ahol a magyar képviselők zajosan megéljenezték őket.

— **Tegnapi a Főrendház ülése** című táviratunkban a szedő szekrény pajzán ördöge egy kis tévedést improvizált. A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot, nem hetvenegy, hanem **hét** szötöbbséggel fogadták el, mit ezennel rektifikálunk.

Törvényszéki csarnok.

* **Még egy elhalasztott sajtóper.** Orosz István panaszára Sinay Károly, Vida Péter és Sass Antal ellen a debreczeni sajtóbiróság előtt folyamatba tett sajtóper tárgyalására október 25-ét tűzték ki. Ez a sajtóper, a kir. tszék, mint sajtóbiróság által kibocsátott határozat értelmében a vádlottak ellen beadott újabb sajtópanasz miatt elhalasztott. Erről a körülményről a kir. tszék elnöke: Igyártó Sándor szombaton átiratban értesítette a polgármestert, hogy a berendelt esküdteknek a tárgyalás elhalasztását hozza tudomásukra.

* **A László-malom bűnpörében,** melyben az ítéletet vasárnap hirdették ki, irapsans fordulat állott be. Az utolsó napon a szakértők kihallgatásánál kiderült ugyanis, hogy az öngyilkossá lett Szilágyi vezérigazgató Konda, Feldheim és Edelmann sikkasztásaiban részes nem volt és az öngyilkosságot csak azért követte el; mert a mérleg szépitése céljából 50,000 forintnyi váltótartozást nem könyvelt el. A négy évi fegyházra ítélt Konda Sámuel felesége és hat gyermeke számára gyűjtést indítottak. A szerencsetlenek iránt a részvét általános.

REGÉNY.

Evelin.

— A Debreczeni Ellenör részére —

— Irta: KONCZÁKOS. —

(Folytatás.)

III.

De ideje már, hogy Sziklay Elemérről is szóljunk.

A gróf igen kedves és szeretetreméltó ember volt. Engem is jó barátság fűzött hozzá. Atyjáról nem maradt egybe a névénél és grófi koronánál, de ez nem bántotta őt. Hivatalt vállalt, melyet betöltött a legnagyobb fontossággal.

Bár, mint említém — jó barátságban voltunk, sem ő, sem én nem említettük Evelint. Ő tudta, ismerte roonszenyemet Evelin iránt, én meg megvoltam győződve az ő közömbösségéről. Annál inkább csodálkoztam tehát azon, midőn azt hallottam, hogy nőül veszi Evelint.

Elhatároztam, hogy felkeresem a gróft s megmondom neki őszintén, hogy Evelin nem szereti. Ugy gondolkodtam, hogy ez kötelességem Evelinnel szemben s ennek kijelentésére feljogosít barátságom a gróf iránt.

Sziklay igen szívesen fogadott. Éppen iróasztala előtt ült, midőn beléptem. Őszinte örömmel sietett elém és a legnagyobb szere tetreméltósággal vezetett be kényelmes szolijába.

Csakhamar ráértém jövetelem céljára. Előadtam aggodalmaimat bátran és férfiasan. Mikor bevégeztem beszédemet a gróf megragadta kezemet és így szólt:

Édes barátom! köszönöm felvilágosításodat. Tehát gyűlöl Evelin.

Ezt nem hittem. És mégis, — folytatá neki nőmmé kell tenni, mert egy önfelédtt pillanatban megigértém ezt Zabarynének. Adott szavamat már megbántam, de te ismered és méltányolni fogod azt, hogy be kell váltanom ígéretemet, tehát nőül veszem Evelint. Az okot ne keresd, amelyért szavamat adtam. Férfi vagyok és éppen azért többet nem mondhatok.

Magamat nem sajnálom folytatá a gróf, csak Evelint. Ha Ő tudná, hogy miképpen gondolkozom én felőle, bizonyára nem gyűlölné, hanem szánna engemet. Zabaryné és köztem egy árny van, mely azt sugja későn: vedd el Evelint. Oh hidd meg barátom, hogy nálamnál nincs szerencsétlenebb ember a világon...

Most már még kevesebbet értettem a dologból és sejtelmem sem volt arról, hogy mi lehet a valódi ok, mely két szívvel csak azért akar összeadni, hogy mindkettő boldogtalan legyen.

IV.

De ismerkedjünk már meg a Sziklay családdal.

Gróf Sziklay Dienes, Elemének édes atyja óriási birtokot örökölt szüleitől. Mint egyetlen fiú arra volt hivatva, hogy családja régi fényét fentartsa. Szülői korán elhaltak s ő is, mint ennyi fiatal mágnás óriási összegeket költött. Kalandjairól híres volt, játékat csodálták, urí modoráért szerették. Harmincz éves korában megházasodott, de ebben nem volt szerencsés. Három évi házasságából csak egy kedves emlék maradt: a kis Elemér. Neje megfeledezett oltár előtt tett esküjéről, mi miatt a gróf elhidegült iránta. Elemért nevelőkre bízta, ő pedig elment utazni és megsebzett szívére gyógyító balzsamot keresni. Bejárta egész Európát, éjszakákat töltött a leghazárdabb játékok közt, s mikor tíz év múlva hazajött, arra a szomorú felfedezésre jutott, hogy vagyonából alig maradt valami.

Az még jobban elkeserítette, hogy szakítani kellett eddigi életmódjával és félrevonulni a nagy világ zajától.

Ügyeinek lebonyolítására éppen ügyvédet keresett, midőn véletlenül Zabarynéval találkozott, kivel együtt jurátuskodtak hajdanta.

Zabary jó ember lévén, örömmel és ambícióval fogott a gróf ügyeinek rendezéséhez és azt ajánlta barátjának, hogy vonuljon vissza néhány évre egyik kis birtokára és foglalkozzék ott tudománnyal, mely sok szórakozást nyújt.

A gróf úgy tett, mint Zabary tanácsolta és félrevonult, s így rövid idő múlva a grófi birtok rendbe jött.

Örömtől sugárzó arcczal adta tudtára Zabary a grófnak ez eseményt és Sziklay megtogadta, hogy ezentul mérsékli kiadásait.

A gróf azonban megfeledezett ígéretéről.

Ujra a kártyaasztalhoz ült, játszott örületesen és óriási összegeket költött. És ez alkalommal is külföldön járt, így Zabary csak akkor tudta meg midőn a hitelezők hozzáfordultak követeléseik kiegyenlítéséért.

A két jó barát nemsokára találkozott, de a találkozás kínos volt, mert a kölcsönös felvilágosítások után kiderült, hogy a gróf bukását nem lehet megakadályozni, mert az adósságok felülmúlták a még meglévő birtokok nagyon is magasra becsült értékét.

Ugy, ahogy mégis kiegyezett hitelezőivel. Elemért egyik nagynénje gondjaira bízta és eltűnt, anélkül, hogy bárkitől is elbucszott volna.

Éveken keresztül nem jött hír Sziklay Dienesről úgy, hogy a világ azt hitte, hogy a gróf valahol öngyilkossá lett.

Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

* **Az őrnagyó korbácsa.** Aradon Csikós ezredparancsnok Wészits őrnagy nejeére valami sértő megjegyzést tett, a mi tudomására jutott az őrnagynak és provokálta az ezredparancsnokot, mit azonban ez nem fogadott el. Az őrnagy neje ennek következtében korbáccsal kezében megjelent egy tiszt gyölkösen és inzultálta a sértegető parancsnokot. Két hadnagy azután udvariasan kivette a hölgyet a gyűlésteremből. Vele együtt távozott a férje is. Az eset tudomására jutott Waldstätten hadtestparancsnoknak, akinek parancsára a párbaj megtörtént. Mindkettőn sértetlenek maradtak.

* **Apró hírek.** (Gyilkos altábornagy.) Bécsben Dunst altábornagy a tözsdén tönkrement. Tegnap ennek hatása alatt felölte a feleségét s azután önmagát lötte fém —

(A nyirbogdányi rablótámadás) ügyében folyó csendőri nyomozás már is eredményre vezetett. Többek között letartóztatták Dizi Mária sertéskupeczkedéssel foglalkozó asszonyt, ki általánosan Marizs néni néven ismeretes a sertés piacokon. A nyomozás még mindig folyik. — (Tíz gyermek elégése.) Skurzbán (Poroszország) szombaton egy ház égett le, mely alkalommal tíz gyermek esett a lángoknak áldozatul. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatás műve. — (Villamos vasut Pozsonyban.) Pozsonyban szombaton nyitották meg a villamos vasutat egész az államvaspálya indóházáig. — (Tűz a pólai tengerészeti fegyvergyárban.) A pólai tengerészeti fegyvergyár kémiai laboratóriumában az elmúlt éjjel tűz ütött ki, melyet csak két órai megfeszített munka után lehetett voltom. A kár 10,000 forintnál többre rug.

Közgazdaság.

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor a. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenör“ részére

Budapest, október 21.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma jól kínálták a vételkedv kedvező volt, s az irányzat csendes lett, eiket 40,000 mm. változatlan áron.

Eladások:

Tiszavidéki új 200—82 mm. 6.77 frt. 2000—82 mm. 6.70 frt. 500—81 mm. 6.70 frt. 200—81 mm. 6.65 frt. 100—81 mm. 6.57 frt. 500—80 mm. 6.50 frt. 300—80 mm. 6.55 frt. 100—80 mm. 6.55 frt. 400—81 mm. 6.65 frt. 300—81 mm. 6.47 frt. 100—80 mm. 6.45 frt. 100—80 mm. 6.70
3 havi időre

Határidő-üzlet. Amerikából érkezett lanyhább jegyzésekre nálunk is lanyhábban indult az üzlet buzában, s igen gyenge üzlet mellett zárulatig lanyha maradt. Tengeri szintén igen lanyhán indult s csekély vásárlási kedv mellett lanyhán zárult is. Zab és rozs lanyhák.

Zárulat 1 óra:

	frt
B u z a szept.-októ-berre 1895	6.30—6.32
" márcz.-ápr.-ra 1895.	6.2—6.80
R o z s szeptem.-okt.-re 1895	5.73—5.75
" márcz.-ápr.-ra 1896.	6.12—6.14
Tengeri jul.-aug.-ra 1895	5.70—5.50
" máj.-júniusra 1895	4.55—5.66
Z a b őszre 1895	5.65—5.68
" márcz.-ápr.-ra 1896	5.95—6.97
Repeze aug.-szept. 1895	10.90—

Zárulat 4 óra:

	frt
B u z a szept.-okt. 1895	6.27—6.29
" márcz.-ápr.-ra 1895.	6.79—6.80
R o z s szept.-okt.-re 1895	5.72—5.68
" márcz.-ápr.-ra 1896	5.12—5.96
Tengeri jul.-aug.-ra 1895	5.40—5.45
" máj.-június.-ra 1895	5.55—5.57
Z a b őszre 1895	5.66—5.62
" márcz.-ápr.-ra 1866.	5.91—5.93
Repeze aug.-szeptre 1895	9.50—9.60

Időjárás borult.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „Közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1895. okt. 21 én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4 %	—	121.25	122.75
" vasuti beruházási köt. 4 1/2 %	—	124.25	124.75
" koronajárdék 4 %	—	99.10	99.60
" regále vált. kötvény 4 1/2 %	—	100.75	101.75
Osztrák aranyjárdék 4 %	—	121.50	122.—
Egységes állam kötvény 4 1/2 %	—	100.50	101.—
Tisza-szegedi 4 %-os nyerevény-sors.	—	145.—	149.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	483.50	484.—
Osztrák hitelbank részvény	—	400.20	400.50
Magyaripar- és kereskedelmi bank. r.	—	130.—	130.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4 %-os sorsj.	—	128.50	129.50
" 3 %-os	—	109.25	110.—
Osztrák földhitel. sorsjegy 3 %-os	—	117.—	118.—

Nagyar vöröskereszt sorsjegy	— 10.80	10.30
Osztrák " " "	— 17.25	18.75
Olasz " " "	— 13.20	13.90
Basilika sorsjegy	— 7.60	8.—
Jó-sziv " " "	— 3.50	3.80

Pénzszámok:

Cs. és kir. arany	— — — —	5.75	5.75
10 márkás arany	— — — —	11.73	11.80
10 frankos arany	— — — —	9.53	9.56
4 Sovereigns	— — — —	12.02	12.62

Kőbányai sertés vásár.

Október hó 16. napján megtörtént a sertés árak: Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint 400 klgamm felüli sulyban) 56 krtól 57. krig Öreg közép (páron kint) 300—400 kilogramm 54. tól— 57— krig. Fiatal nehéz (páronkint) 320 kilogramm felüli sulyban 54—55 krig. Fiatal közép (páronkint) Fiatal 20 kilogramm sulyban 54—55 krig sulyban könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett Nehéz (páronkint 280 klg. felüli 220—280 — krig. Közép (páronkint 200 krig. — terj. sulyban) — — — — — Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban — krtól — krig.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 19. szám. Páratlan bérlet.

Ma kedden 1895. október hó 22-én

BECSTELENEK.

Színmű 3 felvonásban. Irta Rovetto Gerolano. Fordította: Deréki Antal. (Rendező: Krémer Jenő.)

Személyek:

Moretti Károly	— — —	Klenovits
Elise neje	— — —	Bogyó J.
Fernandó fiacskájuk	— — —	Borcsai E.
Orlanei, Elise apja	— — —	Lremer
Sigismond József	— — —	Sándor E.
Fornarisné	— — —	Klenovitsné
Serano, kereskedősegéd	— — —	Nádassy
Házmester	— — —	Püspöki
Therésa	— — —	Kisz Irén
Camilla	— — —	Takács Jolán
Történik Morettinél,	— — —	Idő: jelenkor.

Holnap, szerdán, 1895. október hó 23-án

BÁNYAMESTER.

Operette 3 felvonásban.

Szerkesztői posta.

Egy hálás előfizető. Hogy a tisztelgettecskét november hó melyik napján nevezik ki hadságygyá? nem tudjuk. Egyébként a kinevezés legelőször az Arme-Verordnungs-Blattban fog megjelenni, tekintet nélkül arra, vajon ráczí-e az illető vagy mipepéresi? Innea azután kiveszik a többi lapok is. Valoszinű azonban az, hogy a tisztelgettesek zöme csak a jövő január hóban lesz kinevezve. Bocsnat, hogy bővebb felvilágosítást nem adhatunk.

S. L. Urnak Kabán. A tévedést kiigazítottuk, illetve a sajtó hibát rektifikáltuk.

X-p. Közölhetetlen valamennyi-

H. K. Drámákat, tekintettel olvasó közönségünk idegeire — nem közlünk, rossz drámákat pedig egyáltalában el sem olvasunk. Ezen két okból az ön drámáját semmiesetre sem közöljük, így tehát mérőben felesleges lesz a többi beküldeni.

Kiadó és laptulajdonos:

Osokonal' anyia és klató r.-t.

Felölős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos**

Főmunkatárs: **Koncz Ákos.**

Drogueriánkat,

gyógypáru és illatször üzletünköt

Kossuth-utezàba,

az István gőzmalom régi raktár helyiségébe

Kardossal szemben

helyeztük át.

Gyógypáruk, illat, kötő és fertőtlenítő szerek, fecskendők, irrigatorok, sérvkötők stb. kitünő tea, rum, cognac stb.

Francsics és Jóna.

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben,

Legujabb

díszekben,

Mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek

raktárra.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsatér.

6735. sz.

kü. 1895.

Árlejtési hirdetmény.

Igazságügyminiszter ur ó Nagyméltósága a helybeli kir. törvényszéki fogház udvarán egy jó ivó vizű szivattyus kutnak furatását engedélyezvén, ennek elkészítésére ezennel árlejtést hirdetek. Az árlejtés a debreczeni kir. ügyészseg hivatalos helyiségében f. é. november 6-ikán d. e. 9 órakor fog megtartatni. A kut elkészítésére a szükséges csövekkel való ellátása 350 frttal van előirányozva. Közelebbi feltételeket a kir. ügyészsegnél az állam építészeti hivatal által készített előirányzatról megtudhatni.

Debreczen, 1895. október 20.

Dr. Kósa

kir. ügyész.

5045. ki.

1895.

Pályázati hirdetmény

Hajduvármegye kebeleztett, Nádudvar községben rendszerezített I. sz. segédjegyzői állásra pályázat hirdetetik.

Évi fizetés 600 frt készpénz; mely a község pénztárából havi utólagos részletekben fizettetik ki.

Csakis okleveles és teljes gyakorlatossággal rendelkező jegyzők pályázhatnak, mert saját felelősége mellett kezeli az irattárt, a községi bíráskodást s — a főjegyző felügyelete alatt — intézi a közigazgatási ügyeket.

Választja a képviselőtestület élet-hossziglan.

Felhivatnak azon okleveles jegyző urak, kik az állomást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket a választás napjáig, vagyis **november 10-ig** alóliirt főszolgabíróhoz adják be.

A megválasztandó jegyző állomását november 15-én elfoglalni köteles. Nádudvar, 1895. okt. 17.

Nábráczky

főszolgabíró.

Borju és marhahus valamint **vaj** naponkint friss minőségben jótállás mellett: borjuhus 5 ko. f. 2.50, marhahus 5 ko. f. 2.35, ludak kacsák és tyukok 5 ko. f. 2.70. Udvari asztali vaj 9 font f. 4.50. Portó és csomagolás ingyen, postára téve utánvétellel, a legnagyobb megelégedésre szállit

Spielmann B. és Tsa

Biecz (Galiczia).

9332.

1895.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező 879 hold és 200 □ ölet tevő vajda laposi s ehez csatolt földek, a városház nagytanács-termeben **f. 1895. évi október 29-ik napján kedden d. e. 9 órakor** a polgármesteri hivatalhoz f. év. október 28-ik napjának délutáni 5 órájáig beadandó zárt ajánlatok elfogadása mellett is nyilvános árverésen jövő 1896. évi október 1-től hat egymásutáni évre, a város számvevő hivatalánál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtók azzal értesítetnek, hogy az 5500 frt kikiáltás 10 %-kát bánatpénzüi az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1895. október 17.

A városi tanács.

Szabó Lajos fiai

üzégnél

Ágy és asztal-
terítők,

Butorszövetek

flaneltakarók

Pokróczok

Szőnyegek, függönyök.

Caschemir

és

Selyem paplanok

Afrique

és lószőr

madráczok

Nagyválasztékban.

Üzletátvétel.

Kardos Laura legjobb hírnévnek örvendő női divattermék [Kossuth-utca a Simonffy-ház] és a közönségtől régóta felkarolt női varróműhelyét [Batthyány-utca 2555. sz.] alólírottak vevén át, tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, tartsa meg továbbra is az üzletet eddigi becses pártfogásában, viszont a magunk részéről is mindent elfogunk követni, hogy az üzlet a tisztelt vevők, megrendelők eddig s még fokozódó követelményeinek teljes mértékben megfeleljen. Egyszersmind van szerencsénk a m. t. közönséget értesíteni, hogy a női divatterembe

az őszi és téli évad alkalmából

most érkezett a legelőkelőbb forrásokból vásárolt gazdag árukészlet, **gyermek kalapok, sapkák-fej- és nyakdiszek,**

valamint

a legujabb és legszebb párisi modell kalapokból a legnagyobb választékban, a legkényesebb izlésnek is megfelelően.

A női varróműhely is gazdagon föl van szerelve minden szükségességgel, nagyszámu és kitűnő munkaerők állanak rendelkezésére; **utcai és estélyruhák, színházi és báli belépők, menyaszszonyi kelengyék**

a legujabb divat és választékos izlés szerint a legfényesebb kiállításban a legpontosabban elkészülnek.

Gyászruhák 5 óra alatt.

Magunkat a m. t. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlván, maradunk kiváló tisztelettel

Krausz Henriette és Fener Kata
Kardos Laura utódai.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, hogy mindazon áru cikkek, melyek az **őszi és téli** fogyasztásra szükségesek, a legelőkelőbb kül- és belföldi üzletektől megérkeztek, Rumot. Aracot kivéve, mely már 4 éve raktáron van és így elérte finomságának a legmagasabb fokát a hosszú idei raktározás által.

(Jamaica és Ananász Rumok 4 éves
(Arac Bataviai 4 "

(Teák a legfinomabb fajok
(Orosz karaván Mandarin
(Peccó virág, Lounsing, Kintuc.

Tea sütemények

(**Déli gyümölcsök:**
(Mazsola, Datolya, Szultán füge
(Malaga szőlő, Prünella stb.

Görzi Maroni

(**Befőzött gyümölcsök, compótok**

(Caviár, füstölt halak
(Tengeri rák,
(Marinizott angolna, szardiniák

(**Sajtok:** Ementheli, Grói, Pármái
(Eidami, Rochefort, Imperial, Pázsifal
(Hagenbergi, Strachinó, Fomage la Trappe stb.

Csokoládok: N. Lejet, Trieszt, Maestrai, St. Ga'l, Küfferle J. Bécs, Schuchard C. H., Neuschatel.

Borok: fehér és vörös: Erdélyi pincze-egylet Kolozsvár, Jolics, Dietzl Budapest, Palugyai Pozsony, Magyarád Ménesi bortermelők szövete Arad. **Tokaji asszu** 3-4 puttonos szamorodni Szabó Lajos tarczali pinczejéből. — **Pezsgő borok:** Pomery, Aubertin, Champion, franczina pezsgő bor gyárosoktól, Törley, Brückler, Lüttke magyar pezsgő bor gyárosoktól. — **Cognacok:** Francia: Martell, Friusche Roby és Társa. — Magyar: Czuba Durozier és Társa, Keglevich, Cognak Ipar r.-társaság, Világosi, Veron fumei, Tokaji. — **Halak:** Kelet tengeri hering, Hering Filé szószba, Ajóka, tengeri pisztrang aspikba, Pisztrang, hering bor-szószba, Ton hal olajban, Angolna aspikban, Pisztrang olajban stb. Ludmáj pástétomok, Champignon szarvas gomba, párisi Appert üzegtől,

Dominik Oszkár Bécs.

Woroslawov
Moszkva.

Schmidt Viktor Bécs.

Aliotta Albert
Smyrna.

G. B. Torelli és Tsa Görez.
Conservagyár r.-társaság Bózen.

Hoyer Károly
Hamburg.

a legelőkelőbb
üzletektől.

továbbá friss idei szépeességi főzelékek,

legfinomabb **KÁVÉ FAJOK, FÜSZEREKET** stb. a legolcsóbb napi áron ajánl

LEIDENFROST ÁRMIN.